

1. See, Moskvast sündinud ja hiljuti oma 98. sünnipäeva tähistanud mees on maailma vanim, hetkel elus olev ja aktiivset FIDE reitingut omav male suurmeister. Pika karjääri jooksul on ta võitnud maailmameistreid alates Laskerist lõpetades Smõsloviga. Korduvalt mänginud ka Paul Kerese ja Korra (1940) jaganud NSV Li meistrivõistlustel esikohta ning korra (1948) pääsenud M Mi kandidaatide turniirile. Vaatamata kõrgele vanusele ja fotolgi nähtavale pahele, on ta vitaalne, hea tervise juures, juhib autot ning on tänaseni hinnatud kaasautor maleväljaannete juures. Pildil näeme teda töötamas Torino maleolümpial 2006. aastal. Kes?

2. Kahe eestlasest kümnevõistleja olümpiamedalisti Rein Auna ja Erki Noole rekordite vahe jäi ligemale tuhandepunktiliseks (7898 vs. 8815). Ometi jäi Nool kolmel kümnevõistluse üksikalal isiklike rekordite võrdluses alla. Kui jätame kõrvale erinevate odatüüpidega odaviske (72.90 vs. 71.91), siis mis on ülejäänud alad kus Nool Aunale rekordite võrdluses alla jääb?

3. Kui NBA tänavuse põhihooaja väärtuslikem mängija LeBron James auhinna pälvis, meenutati muuhulgas seda, et James on NBA viimase 30 aasta noorim mängija, kes selle au pälvinud. Kogu liiga ajaloo jooksul aga vanuselt kolmas. Küsime, kes on noorim mängija kellele NBA põhihooaja MVP tiitel omistatud? Juhtus see 1969. aastal mil küsitav oli liigas uustulnuk ja aitas Baltimor Bulletsil võita idakonverentsi tiitli. Hiljem on ta Bullets järglases Washington Wizardsis töötanud peatreenerina.

4. Millisel spordialal võisteldakse maailmameistrivõistlustel 38 sentimeetri kõrgusele kullatud Web Ellis Cupile?

5. Keda kuulete rääkimas? Jutt on salvestatud 2007. aastal Tallinnas.

6. Homme Šveitsis lõppevad jäähoki maailmameistrivõistlused on nagu suurvõistlustele kohane, pakkunud erinevaid emotsioone. Palju on tänavusel turniiril põhjust olnud kõnelda hülgemänge teinud koondiste "vanuritest" väravavahtidest. Nii tegi Kanada 39-aastane puurilukk Dwayne Roloson viimases vahegrupi mängus Soome vastu 50 tõrjet jne... Kes oli aga lõppeva turniiri vanim väravavaht ja üldse vanim mängija? Aastaid USA erinevates liigas mänginud puurilukk on kodumaal ringiga tagasi ja aitas oma meeskonna tänavu KHLi põhihooajal 10. kohani ning play-offi esimesse ringi.

7. Jalgpalli UEFA karikasarja eelseisev finaali Donetski Šahtari ning Bremeni Werderi vahel on ajalooline. Kunagi varem pole Euroopa klubijalgpallis väljamängitavate trofeeide finaalmatšis vastamisi olnud Saksamaa ja Ukraina klubid. Vaid korra on juhtunud, et finaalis on vastamisi NSVLi ja Saksamaa DV klubid. Juhtus see 1981. aasta UEFA karikavõitjate karikasarjas. Finaali võitis 2:1 NSVLi klubi, kellele on see tänaseni ainsaks rahvusvaheliseks trofeeiks. Kaotajate meeskond on tänaseks kukkunud Saksamaa tugevuselt kolmandasse liigasse. Kes olid selle finaalmängu osalised klubid?

8. Kehtivad Eesti kergejõustiku välisrekordid on püstitatud neljakümnes erinevas paigas üle kogu maailma, Kohtla-Nõmmest Pekingini. Kõige enam, 11-l korral on Eesti rekordi sünnikohaks olnud Tallinn. Milline linn järgneb Tallinnale 4 rekordiga? Selles, esmakordselt 1147. aastal mainitud linnas on oma Eesti rekordi jooksnud ka Ille Kukk.

9. Legendaarne Ole-Einar Björndalen tegi tänavusel talvel taas ajalugu, saades kokku 89 MK-etapivõiduga kõigi aegade edukaimaks talisportlasteks selles arvestuses. Björndalen möödus Ingemar Stenmarkist, kel võite 86. Kes hoiab aga talisportlaste arvestuses MK-etapivõitude arvult kolmandat kohta? Selle daami kontol on 68 MK-etapivõitu.

10. Kes on pildil olevad härrased?

11. Mis aastast käib jutt?

- Ungari jalgpallikoondis võidab Wembley staadionil legendaarses kohtumises Inglismaad 6:3, inglastele on see esimene kaotus mandri-Euroopa meeskonnalt kodus.
- Louison Bobet saab esimese kolmest Tour de France`i üldvõidust
- NSVL võidab oodatult 8. korvpalli Euroopa meistrivõistlused, ent kaotab ootamatult jäähoki MM-finaalis Rootsile
- Ken Rosewall võidab kaks tennis Grand Slam turniiri neljast, naiste tennis sünnib Grand Slam turniiridel ajalugu.
- Aasta parimaks meessportlaseks valitakse golfimängija Ben Hogan.
- Sünnivad Nigel Mansell ja Fatih Terim, sureb Jim Thorpe

12. Selle kiilpaadi konstrueeris norralane Jan Linge 1965. aastal. Uuel paadiklassil oli menu ning purjetajate arvu kasvades võeti paat juba Müncheni olümpiamängude võistluskavva. Debüütvõistlusel võidutsesid USA purjetajad. Olümpiaajaloo edukaimad on selles paadiklassis olnud taanlased nelja kullaga. 2000. aastal Sydneys seilas paat olümpiavetel viimast korda. Mis paadiklass?

13. Libereci MMi suusahüppevõistlusi kimbutasid pidevalt rasked ilmastikuolud. Seega kui võistleva saadi hakata, ei nähtud ülemäära pikki võistlushüppeid. Pikimaks tulemuseks jäi Libereci suurel HS134 mäel 136 meetrit. Selle hüppasid täis kaks võistlejat, üks Austriast ja teine Soomest. Kes?

14. Tänapäeva sportvehklemises on kolm vehklemisliiki - florett, epee ja espadron. Vehklemise ajalugu tunneb stiile ja relvaliike mõistagi hulgaliselt. 20. sajandisse jõudsid neist aga vähesed. Ühel vehklemise alla liigitatud alal on lisaks epee, floretile ja espadronil ka olümpiamängudel korra võisteldud. Mis alal?

15. Hetkel WTA 22. reket, karjääri parematel päevadel WTA 5. number. Kes?

16. Sellesse, 2003. aastal loodud Eesti ühte klubiderohkemasse spordiliitu kuulub 40 klubi või ühendust üle Eesti. Teiste seas Jõgeva "Tigu", Spordiklubi "Rõõm" Pärnumaalt, Kohtla-Järve Spordihuvi klubi, Põltsamaa "Kuldne iga" ja paljud teised. Spordiliidu peasekretärina töötab mitmekordne Eesti meister Meelis Münt. 2007. aastast ollakse EOK liikmed. Mis spordiliit?

17. Millega on kaasaegsete olümpiamängude ajalukku läinud Ameerika Ühendriikide poksija Oliver L. Kirk. Millegi sarnasega on hakkama saanud George Finnegan, Harry Spanger ja Charles Mayer.

18. Maailma käsipalliliit valis 1999. aastal sajandi parimat käsipallurit. Tiitli pälvis toona veel mängiv Rootsi koondislane, tõeline käsipallilegend. Koondisedebüüdi tegi ta 1985. ning lõpetas 2004. aastal. 19 koondiseaasta jooksul esindas ta Rootsit enam kui 380-s kohtumises, visates keskmiselt mängus kolm väravat. Ta aitas Rootsi 1990. ja 1999. aastal maailmameistriks ning veel neljal korral Euroopa meistriks. Paraku polnud olümpiaõnn sel ajal mehe poolt. Küsitav osales neljadel olümpiamängudel ning võitis selle aja jooksul kolm hõbemedalit. Seejuures kurioosumiga, et Rootsi võitis OMi alagrupiturniiril kõik kohtumised peale ühe - finaali. Klubikäsipalli mängis sajandi käsipallur alates 1990. aastast Saksamaa superklubis THW Kiel. Kellest jutt?

19. Soome meeste jalgpalli meistrisari - Veikkausliiga loodi senise Mestaruussarja asemel 1990. aastal. 19-st meistritiitlist tervelt 10 on omavahel jaganud kaks jalgpalliklubi, kummalgi võite viis. Nimetage need klubid.

20. Oktoober 2008. USA president George Bush on vastu võtnud Detroit Red Wingsi meeskonda. Kaks Bushi nimelist särki on Detroiti meeskonna kingitus presidendile ja tema ekspresidendist isale. Kes on Bushist vasakul seisvat kaks meest?

21. Kui Pavol ja Petr kõrvuti seisma panna, ei usuks keegi, et tegemist on kaksikutega. Petr on oma vennast 10 cm pikem ja 10 kilo raskem. Nad on küll erinevad füüsiliselt, ent vaimult nii sarnased nagu kaksikud ikka. Vendasid ühendab muuhulgas suur armastus kärestikuslaalomi vastu. Nii suur, et nad on läbi aegade parimad kärestikuaerutajad. Pavol ja Petr on löömatud olnud viimastel kolmedel suveolümpiamängudel. Viimati Pekingis edestati hõbedale tulnud Saksa paatkonda finaalis koguni 15 sekundiga. Mis on slovakkidest kaksikute perekonnanimi?

22. Tour de France`il "igavese teise" austava nimetuse saanud prantslane Raymond Poulidor lõpetas maailma mainekama velotuuri kolmel korral teisena ja koguni viis korda kolmandana. 1964. aasta Tourilt on Poulidor meenutanud üht seika: *Vahetasin pärast üht etappi oma riideid kui mu juurde astusid kaks meest. "Kas sa oled rattur?" küsisid nad. Vastasin, et jah. Nad palusid mul kaasa tulla. Mis juhtuma hakkas?*

23. Esimesed taasiseseisva Eesti jalgpalli meistrivõistlused toimusid 1992. aastal kui loodi Meistriliiga. Mängiti huvitavas süsteemis, seitse klubi võistlesid põhiturniiril ida- ja lääne alagruppides, seejärel selgitati kaheksa parima osavõtul esikohaturniir ning tagumistele väljalangemisturniir. Toonasest 14-st Eesti Meistriliiga võiskonnast mängib aastal 2009 Eesti meistriliigas kolm meeskonda. Nimetage need. (2 õiget 1 p.)

24. Pildil olev hokikohtuniku märk tähistab võistlejale reeglina kaheminutilist karistust. Mille eest?

25. Kuulete hümnit, mida sarnaselt Eesti hümniga esitati Libereci MM-il ühel korral. Millise riigi?

26. Sarnaselt olümpiamängude teleülekannete õigustele, valitsevad karmid turutingimused ka OM-il ametlikku ajamõõtmisteenust pakkuvate kella- ja elektroonikafirmade vahel. Jäme ots on selles konkurents Omega käes, kes on aega mõõtnud alates 1932. aasta Los Angelese mängudest kuni 2008. aasta Pekingi olümpiamängudeni välja. Üheks harvaks erandiks oli 1972. aasta OM Münchenis kui Saksamaa FV usaldas ajamõõtmise kodumaisele, 1861. aastal asutatud kellafirmale. Hiljem pole firma olümpiaturul löögile pääsenud.

27. 2008. aasta jalgpalli EM-finaalturniiri kõige staažikaim koondis oli Saksamaa, kellele see oli üheksas kord osaleda maailmajao võistluste finaalturniiril. 16 osaleva võistkonna hulgas oli ka kaks debütanti. Nimetage need.

28. Millist F1 meeskonda iseloomustavad järgnevad faktid:

- Meeskonna kodubaas asub Silverstoni ringraja juures
- Meeskonna kaasomanik on Hollandi ärimees Michiel Mol
- Meeskonna juured pärinevad 1991. aastast kui loodi Jordani F1 tiim
- Ühes meeskonna eelkäijas Midland F1 Racingus olid pilootideks Tiago Monteiro ja Christijan Albers
- Tänaused omanikud soetasid tiimi 88 miljoni euro eest
- Meeskonna vormeliautod sõidavad Mercedesi mootoritega ning saavad tehnilist tuge ka lennukitootjalt Airbusilt.

29. Pildil on mees, kes klubijalgpalli mänginud ka Barnaulis. Kes?

30. Keda kuulete vahetuid võistlusjärgseid muljeid jagamas?

31. 2009. aasta Libereci suusaalade MM-i edukaim riik oli viie kulla ning kokku 12 medaliga Norra koondis. Küsime riiki, kes võitis Liberecist kõige enam hõbemedaleid, kokku kaheksa? Mõneti kurioossena ei võitnud see riik ühtegi kulda.

32. See 24-aastane poolkaitsja on Argentina täiskasvanute koondisest esindanud 481 korral ning löönud kaks väravat. *El Jefe* (väike ülemus) hüüdnime kandev pallur on rekordimees selles osas mis puudutab esinemisi olümpiakoondises. Ta on kõige enam olümpiamängudel Argentinat esindanud pallur ning ka ainus kahekordne olümpiavõitja. Hoolimata noorest east on ta jõudnud tulla kahel korral Argentina ning korra Brasiilia meistriks. Endise Argentina koondislase Jorge Valdano hinnangul on tegemist ilmselt maailma parima kaitsva poolkaitsjaga. 2007. aastast mängib ta klubijalgpalli Inglismaal. Kes?

33. 1988. aastal jõudsid Oleg Ljadov ja Mart Haruoja esimeste eestlastena spordivõistlustele, mis sai alguse 1978. aastal 15 osavõtjaga. Ülemäära palju pole eestlasi sinna starti tänase päevani läinud. Teadaolevalt kaheksa sportlast, teiste seas Rene Meimer, Eduard Mirski ja Margus Tamm. Mis võistlusest käib jutt?

34. Pildil oleva daami elulukku mahub lisaks säravale diplomaadikarjäärile ka kolm Eesti meistritiitlit. Mis alal? Tema spordiväljakult leitud abikaasal on Eesti meistritiitleid kaheksa.

35. Keda kuulete rääkimas?

36. Venemaa klubijalgpallis on viimased kaks aastat möödunud huvitavalt. Valitsev meister Kaasani Rubiin ning eelmise aasta meister Sankt-Peterburgi Zeniit on 11-aastase vaheaja järel on murdnud Moskva klubide mõjuvõimu. Peale Rubiini ja Zeniidi ongi vaid üks Moskvast väljaspool asuv meeskond suutnud taasiseseisvunud Venemaa meistritiitli võita. Juhtus see aastal 1995 kui meistriks krooniti väärrika ajalooa, 1921. aastal asutatud klubi. Pika ajalooa meeskonna tuntumad mängijad on olnud Valeri Gazzajev, Sergei Gorlukovitš, Viktor Onopko, Mihhail Ašvetia ja teised. Täna on meeskond vajunud Venemaa esiliigasse, mille eelmise hooaja lõpetas 10. kohaga. Mis meeskond?

37. *The Fascinated Wanderer* nimeline pronkskuju ilmus esmakordselt esile 1964. aastal, mil ta omistati Bent Larsenile. Millise nime all tuntakse seda kuju paremini?

38. Näete piltidel Iisraeli tituleeritumat korvpallitreenerit, kahekordset Euroliiga võitjat, Suproliiga võitjat aastast 2001. Pärast mõningast äraolekut ja muuhulgas Bulgaaria viimist 2009. aasta EM-finaalturniirile, on ta kodumaal tagasi ja ründamas uusi sihte. Kes?

39. Millega on olümpiamängude ajalukku läinud Tokyo olümpiamängudel võistelnud Rootsi purjetajatest vennad Lars-Gunnar ja Stig-Lennart Käll? Vendadel oli iilisel Sagami lahel tulla olümpiavõitjaks, kuid ometi nii ei läinud.

40. Pildil oleval meestennisistil (paremal pool), kel õnnestus maailma esireketina mängida seitse aastat. Mehe karjäärilehele mahuvad muuhulgas 7 USA lahtiste üksikmängu võitu (1920-1925, 1929) ning kolm üksikmängu võitu Wimbledonist (1920, 1921, 1930). Kes ta on?

41. See, 1932. aastal asutatud jalgpalliklubi on üks Premier League`i nooremaid. Meeskonna hüüdnimi on *Latics* ning kodumänge peetakse alates 1999. aastast JJB staadionil. Olles aastakümneid madistanud kohalikes rahvaliigades, sai küsitavast ametlikult Inglismaa liiga klubi 1978. aastal. Võttis veel aega, enne kui klubi sai 2005. aastal Inglise esiliigas teise koha ning tõusis kõrgeimale astmele, olles Premiere League ajaloo viimase 20 aasta jooksul neljas liiga uustulnuk. Debüüthooaeg kujunes edukaks, lõpetati 10. kohaga. Ehkki klubi on end Premier League`s kinnistanud, pole debüüthooajal saadud kohta suutnud üle lüüa. Proovitud on ka sisseostetud koondislaste Emil Heskey ja Danny Landzaati abiga. 2007. aastast on klubi peatreener endine Manchester Unitedi kaitsja Steve Bruce. Mis klubi?

42. Vaid kahtedel olümpiamängudel on olümpiatule süüdanud atleet, kes samadel mängudel tulnud olümpiavõitjaks. Nimetage need olümpiamängud.

43. 1912. aastal kahekordseks sprindi olümpiavõitjaks kroonitud Ralph Craigile ei jäänud Stockholmi olümpiamängud võistlussportlasena ainsaks. 1948. aastal võistles mees ka Londoni suveolümpial ning oli avadefileel USA lipukandja. Uus sooritus 36-aastase vaheaja järel mehele medalit ei toonud, leppida tuli 11. kohaga. Mis alal?

44. 2010. aastal Singapuris ja 2012. aastal Innsbruckis toimuv on murranguline maailma spordiliikumises. Mis siis toimub?

45. Kes on pildil?

Vastused:

1. Andre Lilienthal
2. Kettaheide (50.06 vs. 45.28), 1500 m jooks (4.17,6 vs. 4.29,48)
3. Wes Unseld
4. Ragbi
5. David Beckham
6. Sergejs Naumovs
7. Tbilisi Dinamo ja Carl Zeiss Jena
8. Moskva, rekordid Jaak Uudmäelt, Ilmar Ruusilt, Raissa Ruusilt ja Ille Kukelt.
9. Annemarie Moser-Pröll
10. Vjatšeslav Fetissoov, Viktor Tihhonov
11. 1953
12. Soling
13. Wolfgang Loitzl ja Lauri Asikainen
14. Kepivõitlus
15. Anna Tšakvetadze
16. Eesti kepikõnniliit
17. Ainus poksija, kes ühtedel olümpiamängudel võitnud kaks kulda
18. Magnus Wislander
19. HJK ja Valkeakoski Haka
20. Nicklas Lidström ja Chris Chelios
21. Hochschomer
22. Tour de France`il kehtestati dopingukontroll, Poulidorist sai esimene prooviandja
23. Narva Trans, FC Flora ja Sillamäe Kalev
24. Interference, vastasmängija takistamine.
25. Šveits
26. Junghans
27. Poola, Austria
28. Force India
29. Jevgeni Novikov
30. Kaie Kand
31. Saksamaa
32. Javier Mascherano
33. Havai Ironman
34. Sulgpallis
35. Tiidrek Nurme
36. Vladikavkazi Alania
37. Male Oscar
38. Pini (Pinhas) Gershon
39. Said olümpiaajaloo esimese fair-play auhinna, päästsid kaasvõistlejad uppumast
40. Bill Tilden
41. Wigan Athletic
42. 1976 Innsbruck, 2000 Sydney
43. Esimesed noorte olümpiamängud
44. Purjetamises, Draakoni klassis
45. Lembi Vaher